

Асоціація психіатрів України

Україна, м. Київ, 04080, вул. Кирилівська, 103, корп. 2
E-mail: upa2@i.com.ua
Web: www.ukrpsychiatry.org

тел.: +380 44 463-6727
факс: +380 44 463-7475

№ _____

13 березня 2018 р.

**Адвокату
Бобер А.М.**

Шановний Андрію Михайловичу!

Асоціація психіатрів України, уважно вивчивши Ваш адвокатський запит від 12 березня 2018 р. щодо надання висновку спеціаліста про те: «чи є ліквідація психіатричного відділення КЗ Самбірської центральної районної лікарні, яке знаходиться на території села Між гайці Самбірського району Львівської області, порушенням прав осіб, яким надається психіатрична допомога, передбачених Законом України «Про психіатричну допомогу», міжнародно-правовими актами, предметом яких є охорона і захист прав вищевказаних осіб», повідомляє наступне.

За визначенням Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), психічне здоров'я - це стан благополуччя, при якому кожна людина може реалізувати свій власний потенціал, впоратися із життєвими стресами, продуктивно та плідно працювати, а також робити внесок у життя своєї спільноти.

Концепція розвитку охорони психічного здоров'я в Україні на період до 2030 року, яка схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1018-р, передбачає створення в Україні цілісної, ефективної системи охорони психічного здоров'я, яка в єдиному міжвідомчому просторі забезпечить покращення якості життя та дотримання прав і свобод людини.

Згідно з Урядовою Концепцією, заходи протидії стигмі, подоланню соціальної ізоляції осіб з психічними та інтелектуальними порушеннями мають здійснюватися, зокрема, шляхом:

- включення таких осіб до соціальних спільнот;
- забезпечення їх підтриманого проживання на рівні територіальних громад;
- соціального супроводу під час їх працевлаштування;
- удосконалення системи надання їм реабілітаційних та соціальних послуг;
- зменшення дискримінації та порушень прав людей з проблемами психічного здоров'я передбачається за рахунок приведення національного законодавства у відповідність з вимогами міжнародних документів з прав людини;

- залучення пацієнтів та їх сімей, а також громадських об'єднань, які здійснюють захист прав пацієнтів, до планування та виконання програм у сфері охорони психічного здоров'я;

- впровадження ефективного механізму здійснення контролю за дотриманням прав людини під час надання допомоги людям з проблемами психічного здоров'я та механізму притягнення до відповідальності за дії, що мають ознаки дискримінації за ознакою психічного здоров'я;

- поліпшення доступності допомоги за рахунок децентралізації та розвитку позастаціонарних форм надання спеціалізованої допомоги;

- доступності фармакологічного забезпечення відповідно до державних гарантій на підставі протоколів надання допомоги.

Концепція базується на міжнародних документах, зокрема:

- Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, ратифікованою Законом України від 17 липня 1997 р. № 475/97-ВР “Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції”;

- Конвенція про права дитини, ратифікованою постановою Верховної Ради Української РСР від 27 лютого 1991 р. № 789-XII “Про ратифікацію Конвенція про права дитини”;

- Конвенція про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України від 16 грудня 2009 р. № 1767-VI “Про ратифікацію Конвенції про права осіб з інвалідністю і Факультативного протоколу до неї”;

- Європейська соціальна хартія (переглянута), ратифікованою Законом України від 14 вересня 2006 р. № 137-V “Про ратифікацію Європейської соціальної хартії (переглянута)”;

- Гельсінська декларація Європейської конференції ВООЗ на рівні міністрів охорони здоров'я, Європейським планом дій в галузі психічного здоров'я (Гельсінкі, Фінляндія, 2005);

- Декларація XIII конгресу Європейського товариства дитячої та підліткової психіатрії (Флоренція, Італія, 2007);

- Декларація конференції національних координаторів Програми охорони психічного здоров'я ВООЗ (Мерано, Італія, 2008);

- Комплексний план дій в галузі психічного здоров'я на період 2013—2020 років Всесвітньої асамблеї охорони здоров'я;

- Резолюція Генеральної Асамблеї ООН “Перетворення нашого світу: Порядок денний в галузі сталого розвитку на період до 2030 року”.

Цією ж Концепцією передбачається, що допомога, яка здійснюється з метою покращення психічного здоров'я і підвищення якості життя осіб з психічними та інтелектуальними порушеннями, має базуватися на принципах доказовості, поваги до гідності людини, дотримання основоположних прав людини та

громадянина, сприяння підвищенню рівня життєдіяльності осіб із психічними та інтелектуальними порушеннями, включення їх до соціальних спільнот, здійснення профілактики ускладнень та доступності.

Оптимальний варіант розв'язання проблеми у сфері охорони психічного здоров'я базується на збиранні та аналізі достовірної інформації, концептуальних підходах до служб психічного здоров'я, прикладах розв'язання проблем з психічним здоров'ям в інших країнах та етичних принципах щодо психічного здоров'я.

Однак, органи місцевого самоврядування м. Самбора, Самбірського району не врахували інтереси мешканців м. Самбора та Самбірського району, пацієнтів психоневрологічного відділення, які надаючи усвідомлену згоду для добровільної госпіталізації до психіатричного закладу, надають перевагу лікуванню в умовах психоневрологічного відділення КЗ Самбірської центральної районної у с. Міжгайці.

Як правило такі особи, є малозабезпеченими, тому першочерговим та визначальним для таких осіб є:

- місце знаходження лікувального закладу;
- проїзд до такого закладу як самими пацієнтами, так і членами їх сім'ї, іншими родичами або законними представниками;
- фінансові витрати лікувального процесу;
- реалізація законодавчо закріпленого принципу доступності психіатричної допомоги.

Враховуючи вищенаведене, Асоціація психіатрів України у своєму висновку:

- підтримує Ваше звернення про визнання протиправним та скасування рішення від 23.12.2017 р №4 «Про реструктуризацію та оптимізацію місцевої мережі медичних установ комунального закладу Самбірської ЦРЛ» в частині ліквідації психіатричного відділення КЗ Самбірської центральної районної лікарні, яке знаходиться на території села Міжгайці Самбірського району Львівської області та частково наказу № 11 від 11.01.2018 КЗ Самбірської центральної районної лікарні «Про реструктуризацію та оптимізацію місцевої мережі КЗ Самбірська ЦРЛ, зокрема ліквідація психіатричного відділення та переведення наркологічного відділення»

- вважає, що ліквідація психіатричного відділення КЗ Самбірської центральної районної лікарні суперечить ст. ст. 4, 5, 13, 18, 25 Закону України «Про психіатричну допомогу» та грубо порушує права та законні інтереси осіб, яким надається психіатрична допомога;

- вимагає розглянути в суді питання про «дії чи бездіяльність осіб, які порушують права, свободи та законні інтереси громадян при наданні їм психіатричної допомоги» відповідно до статті 33 Закону України «Про психіатричну допомогу», яка передбачає відповідальність осіб, винних у порушенні законодавства про психіатричну допомогу.

Асоціація психіатрів України залишає за собою право підтримати пацієнтів Самбірського району Львівської області у їх прагненні захистити свої права у Європейському Суді.

Копія цього листа також буде надіслана до секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

З повагою,

Семен Глузман

Президент Асоціації психіатрів України.

Почесний член Американської психіатричної асоціації.

Почесний член Королівського Коледжу Психіатрів Великобританії.

Почесний член німецького товариства психіатрів і неврологів.